

En toen kreeg een van 's werelds grootste internetcriminelen gratie: wie is libertair Ross Ulbricht?

 archive.is/x1xGD

23 januari 2025

AchtergrondVerenigde Staten

Leden van de Libertarische Partij eisen de vrijlating van Ross Ulbricht tijdens een nationale conventie, vorig jaar in Washington. *Beeld AFP*

Met dank aan een pardon van Donald Trump: tien jaar na zijn levenslange veroordeling is Ross Ulbricht een vrij man. FBI en gerecht zagen hem als de spil van een website waar voor miljoenen dollars aan drugs werd verhandeld. Sympathisanten bestempelen hem als een koorknaap.

Pieter Gordts 23 januari 2025, 03:00

En plots heeft de webstek freeross.org geen bestaansreden meer: sinds woensdag is Ross Ulbricht op vrije voeten na een simpele pennenstreek van Amerikaans president Donald Trump.

“Het uitschot dat probeerde om hem te veroordelen, waren een paar van dezelfde gekken die betrokken waren bij de hedendaagse opzetten van de overheid tegen mij”, verantwoordde Trump op zijn eigen socialemediaplatform Truth Social waarom hij Ulbricht – en dus niet Ulbright, zoals Trump zijn naam foutief spelde – gratie verleende.

“Hij kreeg twee keer levenslang, plus veertig jaar”, schrijft Trump. “Belachelijk.” De intussen 40-jarige Ulbricht zat al twaalf jaar in de gevangenis. Tien jaar geleden werd hij veroordeeld zonder kans ooit nog vrij te komen.

Ulbricht richtte in 2011 de website Silk Road op. Het idee was simpel, zoals Ulbricht het zijn dagboek op zijn laptop toevertrouwde, namelijk om “een website te creëren waar mensen alles anoniem kunnen kopen, zonder dat er ooit een spoor terug naar hen leidt”, aldus een citaat van Amerikaans magazine *Wired*.

Advertentie

Libertarisme

Dat idee ontsproot uit Ulbrichts libertaire opvattingen. Sinds hij ging studeren raakte hij steeds meer overtuigd van die filosofische stroming die een absolute individuele vrijheid nastreeft. Wat mensen kochten en waarvoor ze dat gebruikten: daar had niemand zaken mee. Weinig verbazingwekkend besloot Ulbricht, die de site runde onder het pseudoniem Dread Pirate Roberts, de mogelijkheid om te betalen via bitcoin toe te voegen aan zijn nieuwe site. Die bevond zich op het darkweb.

Ross Ulbricht, oprichter van de website Silk Road, waar mensen alles anoniem kunnen kopen, zonder dat er ooit een spoor terug naar hen leidt. *Beeld via REUTERS*

Zelf gebruikte hij die in de eerste dagen om zijn zelfgeproduceerde psychedelische middelen te verkopen. Het is waar de site uiteindelijk bekend werd: de verkoop van drugs. Al kon je er zo goed als alles krijgen. Tussen januari 2011 en oktober 2013, toen de FBI Ulbricht arresteerde, vonden 1,5 miljoen transacties plaats op Silk Road. Die waren volgens de openbare aanklager goed voor meer dan 213 miljoen dollar.

Heel wat van die transacties gebeurden in bitcoin, waar Ulbricht volgens de openbare aanklager een commissie op nam. “Er werden 9,5 miljoen bitcoins verhandeld via Silk Road”, zegt beursanalist Stefan Willems van spaarvarkens.be. “Dat is gigantisch: dat is ongeveer de helft van alle bitcoins die bestaan.”

Zeggen dat Ulbricht en Silk Road bitcoin eigenhandig groot hebben gemaakt, is te kort door de bocht. Maar ze hebben wel een belangrijke impact gehad.

“Toen bitcoin in 2009 gelanceerd werd, had het weinig tractie”, zegt Tim Broekmans, oprichter van analyseplatform TradePremium.be en hoofdanalist bij het Multi-Asset Fonds MarketVision Capital. “Het is via Silk Road dat de munt bekendheid verwierf en mensen erin stapten: het is een van de grote verklaringen voor de *bull run* op bitcoin in 2013 (*de waarde van de munt steeg in dat jaar met bijna 6.000 procent, PG*).”

Al is het volgens Broekmans ook Ulbricht “die bitcoin de criminele connotatie gegeven heeft. Die sleept het nog altijd met zich mee, terwijl je nochtans ziet dat de munt steeds meer door andere instellingen wordt omarmd.”

Bedankje

Een groep rabiate sympathisanten en supporters ziet dat dus anders. Volgens hen – vaak gaat het om medelibertairen – is Ulbricht als oprichter van Silk Road niet verantwoordelijk voor de activiteiten op zijn platform. Zij zetten Ulbricht neer als een ware koorknaap: de oud-scoutsleider, modelstudent en geëngageerde gevangene die anderen gedetineerden aan een diploma hielp. “Bij die groep wordt Ulbrichts gratie als een overwinning gevierd vandaag”, zegt Broekmans.

Rest de vraag waarom Trump Ulbricht gratie verleent. Het was een campagnebelofte, uitgesproken op een libertair evenement en de jaarlijkse bitcoinconferentie in Nashville. Later zette Trump die belofte kracht bij door de hashtag #FreeRossDayOne te gebruiken.

“Het is een symbool”, zegt professor Europese politiek en lid van het KU Leuven-Public Governance Institute Steven Van Hecke. “Deze rehabilitatie van iemand die volgens de cryptogemeenschap – niet toevallig intussen veel meer mainstream dan ten tijde van zijn veroordeling – onterecht aan de schandpaal is genageld, kost Trump ook niets. Voor hem is dit een gemakkelijke maatregel.”

Trump betaalt er een stuk van de steun uit de cryptogemeenschap voor zijn verkiezing mee terug. Dat transactioneel denken mag voor Europeanen dan wel vreemd zijn, “het is typisch voor elke Amerikaanse president die verkozen wordt”, zegt Van Hecke. “Met dat

verschil dat Trump daar brutaler en directer in is.”

Het roept volgens Van Hecke op zijn minst de vraag op hoe sterk de Amerikaanse instellingen nog staan als zulke maatregelen gewoon kunnen passeren.

“Je voelt dat het systeem van checks-and-balances meer en meer van de rails raakt”, zegt hij. “Let wel, in zekere zin is dit ook de verantwoordelijkheid van vorige president Joe Biden. Hij heeft nagelaten de instellingen beter te beschermen. En vlak voor zijn aftreden schold hij de straf van zijn eigen zoon kwijt en verleende hij verschillende mensen preventief gratie.”

 Help ons door uw ervaring te delen: